

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 17 februari 2020
(OR. en)

5798/20

RECH 22
COMPET 28

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	<i>Vorbereiding van Raad Concurrentievermogen op 27 en 28 februari 2020</i> Strategische aanpak van internationale samenwerking op het gebied van O & I - Oriënterend debat

Voor de delegaties gaat hierbij een nota van het voorzitterschap over de "Strategische aanpak van internationale samenwerking op het gebied van O & I", met het oog op het oriënterend debat in de Raad Concurrentievermogen op 28 februari 2020.

Strategische aanpak van internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie

Wetenschap is van cruciaal belang voor onze toekomstige welvaart. Vooruitgang op veel gebieden – van het beperken van de gevolgen van de klimaatverandering tot het verbeteren van de gezondheid van onze burgers of het waarborgen van de eerbiediging van de democratische waarden – zal afhangen van de vooruitgang op het gebied van onderzoek en innovatie.

Met een derde van de wetenschappelijke publicaties ter wereld is Europa nog steeds een van de best presterende systemen ter wereld. Europa's concurrentiepositie wordt echter bedreigd door de toenemende invloed van zijn belangrijkste concurrenten op de wereldmarkt. Daarnaast staat de Unie ook voor interne uitdagingen. Een van de grootste en sterkste nationale onderzoekssystemen in Europa heeft de EU net verlaten, en de Unie staat op het punt om haar toekomstige betrekkingen met het VK te bepalen.

Deze veeleisende context moet in aanmerking worden genomen bij het bepalen van de strategische benadering van de EU voor toekomstige internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie.

Internationale samenwerking op het gebied van O & I is een belangrijk aspect van de externe strategie van de EU. Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie noemt de "bevordering van de samenwerking met derde landen en internationale organisaties inzake onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie" als een van de kernactiviteiten van de Unie om haar wetenschappelijke en technologische basis te versterken. Internationale samenwerking moet de deelname aan gezamenlijke acties faciliteren, de wederzijdse toegang tot excellentie en onderzoeksmiddelen, en de cocreatie van duurzame oplossingen voor mondiale uitdagingen mogelijk maken, zoals opgenomen in de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, en tegelijk waarborgen dat deze samenwerking de langetermijnbelangen van de EU dient. Deze samenwerking moet ook worden beoordeeld aan de hand van de huidige prioriteiten van de EU, zoals de Europese Green Deal en een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk.

Internationale samenwerking moet landen niet alleen in staat stellen gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken en wederzijdse voordelen te behalen, maar ook de verdere ontwikkeling en uitvoering van de internationale dimensie van de Europese onderzoeksruimte (EOR) faciliteren. Internationale samenwerking ondersteunt dan ook het systematisch delen en structureren van informatie, het bundelen van relevante kennis en het mogelijk maken van het vrije verkeer van onderzoekers. Veel derde landen hebben een langdurige en sterke samenwerking met de EU op het gebied van O & I, en zijn sinds de oprichting ervan betrokken bij de uitvoering van de EOR. Hun integratie in de EU-economie en hun geografische nabijheid hebben positieve overloopeffecten op de economische groei in de EU. Bestaande sterke wetenschappelijke netwerken en verbindingen zijn dus belangrijk.

Een van de belangrijkste instrumenten van de Unie voor internationale samenwerking is het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. Internationale samenwerking is volledig geïntegreerd in het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP7), is versterkt door acties in het kader van Horizon 2020 doordat ze nog meer worden opengesteld voor internationale partners, en is verder geprioriteerd in het voorstel van Horizon Europa. In de praktijk is er in het kader van Horizon 2020 echter minder internationale samenwerking dan in KP7, wat betekent dat er voor de toekomstige uitvoering zorgvuldig moet worden gekeken naar de geleerde lessen. Deze samenwerking kan nog worden verbeterd wat betreft het aantrekken van de beste universiteiten ter wereld, bijvoorbeeld door de modelsubsidieovereenkomst te wijzigen, de administratieve procedures te vereenvoudigen, onderwerpen te introduceren die relevanter zijn voor internationale samenwerking of de samenwerking te maximaliseren op gebieden van wederzijds strategisch belang, zoals reeds door sommige derde landen is gevraagd.

Nauwe en vruchtbare samenwerking met internationale partners moet gebaseerd zijn op solide criteria, die kunnen verschillen naar gelang van hun relatie met de EU, hun O & I-capaciteit, een op regels gebaseerde open markteconomie, met onder meer intellectuele-eigendomsrechten, of het bevorderen van beleidsmaatregelen voor het verbeteren van het economische en sociale welzijn van de burgers.

In die zin houdt de internationale samenwerking op het gebied van O & I rekening met verschillende factoren en kan zij verschillen naar gelang van de landen waarmee moet worden samengewerkt, de bestaande kaders en de kwesties die moeten worden aangepakt. Openheid is in dit verband een belangrijke dimensie, maar wellicht moet een aantal voorwaarden worden vastgesteld om de belangen van de Unie te garanderen. Hoewel onderzoekers zelf vaak de stem zijn die openheid en de verenigende kracht van de wetenschap verdedigt, uiten zij ook hun bezorgdheid over de risico's van openstelling.

Gezien het bovenstaande is het voorzitterschap van mening dat het zeer opportuun is om het debat te houden over de strategische aanpak die de EU moet hanteren voor internationale samenwerking op het gebied van O & I. Tegen deze achtergrond wordt de ministers verzocht zich te buigen over de volgende vragen:

1. *In het licht van de voordelen van internationale samenwerking op het gebied van O & I, hoe moeten de baten van O & I-samenwerking worden afgewogen tegen de bescherming van de belangen van de Unie? In welke gevallen moet de samenwerking met bepaalde entiteiten worden beperkt?*
 2. *Hoe kan de EU zorgen voor optimale mechanismen om talenten van buiten de EU aan te trekken, en tegelijk haar eigen pool van talent te behouden?*
-